

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره مسلسل ۲۷۶
دوره یازدهم مجلس شورای ملی

مذکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۲۷۶

صورت مشروح مذاکرات مجلس
روز سه شنبه دوازدهم بهمن ماه ۱۳۲۸

فهرست مطالب:

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان: نورالدین امامی - صدرزاده - فخر طباطبائی - یرفسور اعلم
- ۳- قرائت گزارش کمیسیون تحقیق راجع به سؤال آقایان بهبهانی و فرود در مورد شرکت گوشت تهران
- ۴- طرح گزارش کمیسیون نفت راجع به اسامی شرکت ملی نفت ایران از ماده ۲۲
- ۵- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس دوازدهم قبل از ظهر ریاست آقای عبادتربقی
(نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل
نایب رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.
(شرح زیر قرائت شد)
غائبین با اجازه آقایان: کدیوری، محمودی، خلعت بری، کورس، سعیدی، غامری، پنهانی، علامه وحیدی، دکتر شامکار، اعظم زنگنه، ابتهاج، بزرگ ابراهیمی، دکتر رضائی، خرازی، دکتر امیرحکمت، صفاری، عبدالعزیز بهشتار، فئات آبادی، طباطبائی قلی، مهندس اردبیلی، مهدوی، تیمور تاش، مهندس شیبانی، دکتر سعید حکمت، دکتر دیبا، صادق پوشهری، سنندجی، حشمتی، دهقان، دکتر وکیل، محمودی، مهندس هدایت، دکتر پریا، غائبین بی اجازه آقایان: دکتر طاهری، فرش نایب رئیس، بواسطه اینکه روز گذشته تعطیل بوده است صورت جلسه قبل در جایگاه حاضر نشده و امروز توزیع نگردیده است در جلسه آینده در صورت مجلس توزیع خواهد شد و آقایان اگر اعتراضی داشته باشند خواهند فرمود

تصویب هر دو صورت جلسه اعلام خواهد شد. بعضی از آقایان فعلا در کمیسیونها مشغول هستند چون موقع رأی نیست و در موقع احتیاج به رأی از آقایان تقاضا خواهد شد که در جلسه شرکت فرمایند.
۲- بیانات قبل از دستور آقایان: نورالدین امامی - صدرزاده - فخر طباطبائی - یرفسور اعلم

نایب رئیس - املا نطق های قبل از دستور آغاز میشود. آقای نورالدین امامی.
نورالدین امامی - هر ایضی که امروز میخواستم به پیشگاه محترم تان عرض برسانم تصور میکنم موقعش روز پنجشنبه باشد ولی چون مقر این است که یک جلسه نطق های قبل از دستور باشد و یک جلسه هم سوالات و روز پنجشنبه هم روز سوالات است از این جهت بنده ناچار امروز چند دقیقه ای وقت همکاران گرامی را اشغال میکنم. واقعه شوم ۱۰ بهمن یعنی مقدمه شوم و مؤخره میمون و خوش بمن ۱۰ بهمن برای ما درس بزرگی بود و برای نسل آینده هم درس بزرگی بود و ما را از خواب بیدار کرده و نسل آینده را هم درس داد که بیدار و هشیار باشد (صحیح است) جناب آقای دکتر ربیعا نتیجه به آنجا هم خواهد رسید. نقشه را ما هر آنه کشیده بودند اجرای نقشه را هم درست به موقع اجرا کردند ولی متوجه نبودند که چرا فی الواقع که ایراد برافروزد. هر آنکس بفکند ریشش بسوزد. متوجه نبودند که «آبندید بروان» یقیناً سرب و گلوله را قادر معال می تواند انجام وظیفه اش جلو گیری کند. متوجه نبودند که گلوله به اندازه یک چوب گیری کاری نتوانست بکند. عرض کنم آن واقعه شوم اگر خدای نکرده زبانه لال بنتوجه رسیده بود امروز دیگر از ما اثری نبود و نسل آینده هم نمیتوانستیم

داشته باشیم و اما میمون و مبارک نتیجه اش این است که دست تقدیر الهی ثابت کرد و برای ما بعد از آن روز عید و عید بزرگی بود همکاران من عرض کردم درس گرفتیم این آرامش و سکونی که این مملکت دارد مرهون قوای انتظامی ماست ولی این قوای انتظامی ما باید همیشه بیدار باشند به ساعت خوابیدن این ماسکوت و آرامش را بشکل دیگر در می آورد (صحیح است) همانطور که در دوره هفته قبل این اطفال مصوم ما را که توی خیابانها آورده بودند اینچاهم اشاره شد من مکرر عرض کردم خشان را باید مجازات کرد و خادم را باید تشویق کرد چرا ما زود فراموشکاریم چرا امروز این اشخاصی که آن لکه هایشان را پاک کرده اند آمدند رفتند باز هم بالا ها نشسته اند اجرا متوجه نیستیم که زید دیروز چه کار کرد و چرا مطرود بود و چرا او را تبعید کرده بودند و امروز آمده اند بست حساس بهش می دهید همیشه باید بیدار بود یک ساعت خواب جناب آقای یوربور همه را بگرد می اندازد همه را گور میکند (صحیح است) آقای رئیس محترم شهربانی در آن روز ایران تشریف نداشتند بنده خودم بودم بایک همه های در آنجا متوجه بودم چه اشخاص نشان داری چه اشخاص مارک داری داخل این جمعیت بودند بعضی ها متوجه شدند که شناخته شدند تشریف بردند و بعضی ها داخل بچه ها شدند و آن سرور صد را در آورند چاو اینها اشخاصی بودند که با آن لباس مقدس آنها را هدایت می کردند همکاران من حتی این موضوع در کنفرانس پلیس مطرح شده باید بیدار بود و نگذاشت اینها دیگر عملیات خودشان را تکرار کنند این جناب آقای دکتر ربیعا بقدر فریاد میکنند اینها که دیروز شبانت کرده اند چرا امروز مصدر کار می شوند اینها حتی لباسشان را هم عوض نکرده اند بعضی باغبان شکل

آمده اند مثل سایرین هر لحظه بشکلی
بت عیار در آمدند نیستند خدا سلامت
بداد برادر عزیز من را جناب آقای جمال
امامی را بگور میکشد که آقایان مگر
اگر آرداشن ها قسم بقران کتاب آسمانی
بغورند این باور کردنی است که آرداشن
قسم می خورد که من دیگر خیانت نخواهم
کرد این درست است چرا آقایان قبول
میکنید چرا باید متوجه نباشیم چرا بیدار
نباشیم آقا چه زودی با چراغ آید گریم
تر برد کالا (صحیح است) اینها را توجه
داشته باشید متوجه باشید بکساعت خواب
ما پنجاه سال عقب رفتن است (صحیح
است) خادم تشویق، خانن مجازات مزد
دهید بهشان انعام ندهید بهشان
(پرفسور امام - دارند می دهند) پادشاه
نهدید بهشان سرتیپ زاده ها را به تیریز
راه نهدید توده شمالی یا جنوبی برای ما
فرق می کند شرق و غرب مگر برای ما
فرق می کند خان شائن است خادم خادم
است مگر ما هم نه درود ایم هر کس
بآن لباس کثیف در بیاید و هر کس برود
را بخواهد اغفال کند خان است و باید
سرش را گوید مار کوچک هم زهر دارد
مار بزرگ هم سم دارد اما فلان بکیف الا اشاره
(احسن) بقیه وقت را خدمت جناب آقای
صدرزاده میدهم

نایب رئیس - آقای صدرزاده
صدرزاده - بنده بعنوان نطق قبل
از دستور کمتر مزاحمت میدهم ولی يك
مطلبی پیش آمد که افشا کرد برای چند
دقیقه وقت آقایان را برایش خودم
مشغول بدارم در بودجه ای که در جلسه
گذشته از طرف جناب آقای نخست وزیر
تقدیم شد يك تبصره ای بود در آنجا که
پیشنهاد شده بود مبلغی از بانک ملی دریافت
بدارند برای مطالبات راه آهن شیراز و اصفهان
برای ما فارسی ها کسی سال است انتظار
راه آهن را داریم این يك مزده و يك
طلیحه سعادتی بود و برای ما يك دين
اخلاقی اینجا پیدا شد که از نمایان شاهنشاه
نسبت باصفهان و فارس (صحیح است) و ادامه
راه آهن سیاست گزازی کنیم (صحیح است)
البته این کار بسیار طول خواهد کشید ولی
قدم اول که مطالعه باشد برداشته شد که
بموجب این تبصره ای که در بودجه الان
وجود دارد من امیدوارم که دولت جناب
آقای دکتر اقبال بالله تعالی که در اجرای
نظریات شاهانه دارند در انجام این کار
هر چه زودتر اقدام بفرمایند که راه آهن
فارس کشیده شود و هم منظور که لسان
القیب حافظ شیرازی فرموده است تربت
يك او بیش از پیش زیار تکمیل زندان جهان
خواهد شد .
اما مطلب دیگری که خواستم عرض
کنم در مجمع يك آگهی بود مربوط به

کانون محترم و کلاهی وادگستری که در
آنجا اشاره شده بود که کلاهی دادگستری
که نماینده کی مجلس را دارند حق شرکت
در انتخابات کانون و کلا نداشته باشند
بنده خواستم قبلا این نکته را تذکر بدهم
که خود بنده شخصا دارم طلب عضویت در
کانون و کلاست نبوده و حالاهم نیستم آنچه
اینجا عرض میکنم از نظر حفظ و مراعات
قانون است و بس و بلکه شخصا عقیده
دارم هر کس يك مقام اجتماعی دارد و نقش
را باید بیشتر در همان مقام صرف کند
و فرصت بدهد در بعضی مقامات دیگر
هم دیگرانی که دارای صلاحیت علمی و
اخلاقی هستند خدمت کنند و افتخاری
کسب کنند این عقیده شخصی بنده است
اما مطلب قانون يك مطلب جدا گانه ای
است آقایان بخوبی بخاطر دارند
که قانون منع مداخله که در همین مجلس تصویب
شد بیکه امدای بعنوان ماده ۳ دارد و این
گزارش جناب آقای عیسی نوری همکار
محترم ما هم که بعنوان دادگستری است
که برای آقایان فرات می کنم جناب آقای
عیسی نوری هم که البته توجه میفرمایند همین
ماده پیشنهادی هم مورد تصویب مجلس واقع
شد ماده سوم اینطور است از تاریخ تصویب
این قانون هیچک از نمایندگان مجلسین
در دوره نمایندگی حق قبول و کلا در محاکم
و مراجع دادگستری را ندارند ولی دعوی
و کلاهایی که قبل از تصویب این قانون
قبول کرده اند بقوت خود باقی است بنده
اطلاخ دارم بسیاری از نمایندگان مجلس که
سابقه و کلا داشته اند مثل خود بنده بسیاری
از دعوی را حتی استعفا کرده اند یعنی
بعضی از دعوی که حق داشتند تعقیب
کنند استعفا کرد اند و شاید بنده کمترین یکی
از آنها باشم و بسیاری از رفقای بنده هم
اینطور عمل کرده اند شأن نزول این قانون
چه بود ؟ شأن نزول این قانون این بود که
نمایندگان مجلس که دست کلا دادگستری
دارند در محاکم شرکت نکنند که مبادل
کنند شود که اعمال نفوذ می شود تا اقتدار
مساق و مطلق چنین تهمت واقع نشوند
و جناب آقای وزیر دادگستری و همچنین
جناب آقای نخست وزیر در همین مجلس بیان
کردند که دستگاه ما به ما مزه است از
اینکه اعمال نفوذ در او تأثیر بکنند ولی
برای حفظ نزاکت ضرر ندارد که این قانون
تصویب شود و ما هم تصویب کردیم آنچه
بحث اینجا بود فقط راجع به این بود یعنی
صحیح شد که منظور این نیست که آنها را
از حق و کلا دادگستری محروم بکنیم
و کپل و کپل است نهایت مدام که نماینده
مجلس است نباید و کلا در دوره ای قبول
کند مفهوم ماده ۳ همین است نه عبارتی
را هم که جناب آقای نخست وزیر که خود
تقدیم کننده ماده هستند و مذاکرانی که
در مجلس شده است برای آقایان يك چند

شعری را فرات می کنم این چند سطر از
بیانات شخص نیست و زبر است که در تعقیب
پیشنهادهایی که شده بود بیان کردند این
و کپل مجلس امروز که این قانون میگذرد
و کپل دادگستری هم هست ما اول اصلا
هنوان و کپل دادگستری را از ش گرفته
بودیم یعنی اگر دوره نمایندگی کی يك و کپل
مجلس تمام شد وقت عدلیه دوباره نباید
برود مثل يك آدمی که از روز اول تقاضای
و کلا میکند و باین ترتیب حقش از بین
خواهد رفت ما اینطور نمیکنیم ، گفتیم تا
مدتی که و کلا مجلس را در مجلس میکنند
حق ندارند در دادگستری يك دعوی مطرح
بکنند این عبارت است که خود جناب آقای
نخست وزیر در اینجا فرمودند و تمام آقایان
هم استماع فرمودند و عبارت قانون هم
همینطور بود که خواندم و همچنین
گذشته کانون و کلا در حقیقت میتوان
گفت يك مؤسسه است که جنبه علمی هم دارد
محکم نیست دعوائی هم به آنجا رجوع
نمیشود کسی هم که عضویت آنجا را قبول
میکند هرگز بعنوان طرح دعوی به آنجا
نمی رود بنابراین باینکه و کپل و کپل است
نهایت يك استثنائی در کار واقع شده که
قبول دعوا در ایام مدت نمایندگی نمیکنند
ولی هیچ وجه از این قانون و از مواد این
قانون استفاده نمی شود که حق انتقاد در
کانون نداشته باشد و يك حق مشروعی از
آنها فوت شود اینست که بنده این مطلب را
در این مجلس مطرح کردم و خود بخانه تمام
آقایان مصوب این قانون بودند و آقایان
هم حضور دارند خواستم بآقایان بگویم
اینجا مورد تأیید واقع شود (صحیح است)
و از همکاران محترم خودم که در کانون
و کلا شرکت دارند تقاضا کنم که در نظرشان
يك تجدید نظری بفرمایند برای اینکه
ملاحظه بفرمایند یکی از مسائلی که در
مفاهم قانون اگر اشتباهی حاصل شود مؤثر
است همین مذاکرات مجلس و کمیسیونهاست
که باید آنها نیز توجه کرد و علاوه بر
چون خودم دارم طلب نبودم بتوانم از بحث
این مطلب صرف نظر کنم اما برای بنده این
بحث پیش می آید يك قانونی در يك دوره ای
گذشته که اعضای آن دوره حاضر ندیدم مذاکرات
آن هنوز در خاطره ها موجود است و مقصود
و منظور مقنن و تقدیم کننده لایحه بسیار
روشن است در یک آمد که همکاران محترم
بنده اشتباهی در این باب بکنند این است که
بنده از آن آقایان تقاضا می کنم باین تأییدی
که مجلس شورای ملی نسبت برایش بنده
میکند در این نظریات خود تجدید نظری
بفرمایند تا اینکه اشتباهی رخ ندهد اشتباه
هم تفاوت دارد بگفته افراد عادی در
مفاهم قانون اشتباه میکند شاید اینها
تا حدی سهلتر باشد اما اشغالی فنی و
اشغالی کا اگر بگورزی در مفاهیم قانونی
اشغالی باشد باید از نظریات آنها اسامه داد

صفحه ۴

می گردند که حدود هر نداشت و هیچکس
از مادر آن جا احساس هزیمت نمی کرد
زیرا هلاق مودت و الفت و برادری بین
این دو ملت بقدری ریشه دار و عمیق است
که محتاج بشرح و بحث و توضیح نیست و
کسی نمیتواند با حیل و تزویر این هلاق
دیرین را از هم بگسلاند .
صدور قطعت حرم مطهر مولای متقیان
آن بار که جلال دلهای مشتاقان را مبارزان
پادشاهان بزرگ ایران مانند شاه عباس کبیر
نادر شاه انشار ، رضاشاه کبیر ، اعلیحضرت
محمد رضا شاه بهایوی همه از روی اخلاص
چهره بر آن ضریح مطهر ساییده اند و از
بر کاتش الهام و براری گرفته و یاد گارها از
خود در آن آستانه باقی گذاشته اند در
ایوان آینه حرم مطهر این زبانها از اعلیحضرت
همایونی منقوش است
گر در حرمت آینه کاری کردم
کاری نه سزای شهریاری کردم
تا جلوه حق به بینم از طلعت تو
در بیش رخت آینه دازی کردم
(احسن - احسن)
دور تا دور حرم مطهر مقبره و
مدفن بزرگان و پیشوایان دین و مراجع تقلید
مسلمین جهانست که هر کدام در عصر خویش
روشنی بخش عالم نشین بوده اند
در هر يك از اعیان مقدسه از کاظمین
گرفته تا نجف اشرف و کربلا معلی و
سامره ائمه و آثار بیکه نمودار قلبی ایرانیان
به این بقاع و اما کن متبر که است چشم میخورد
(صحیح است) مدرسه حضرت آیه الکرسی آقای
برجوردی دام بر کانه در نجف اشرف
یکی از بهترین ساختمانهای ظریف آن
استانشاه بیخورد حمامیکه با مرمر کاشان
برای زوار در سامره بنا شده است و در
سرتاسر این اماکن مقدسه آینه و آثار
بسیار از مشاهیر بزرگان ایران یادگار
مانده است اصلا نجف اشرف يك شعبه بزرگ
از دارالعلم و فقه و فرهنگ اسلامی است
و مورد علاقه و توجه شدید مراجع بزرگ
شیمه بوده و میباشد کما آنکه پس از
از تعلق مرحوم آیه الله اصفهانی قدس سره
مولانا حضرت آیت الله برجوردی ادام الله
بقاه در حفظ و نگهداری آن حوزه علمیه
نهایت اهتمام را مبذول فرموده اند تا این
دانشگاه بزرگ اسلامی از هم یاشود و باقی
بماند و همین جهات است که ما نمیتوانیم شاهد
سقوط عراق و اما کن مقدسه آن بدست
کمیسیونهای بی ایمان باشیم (صحیح است)
و همین هلاق دیرین فلسفی و فرهنگی
است که دولت مسلمان ایرانی و عراقی را
بهم پیوسته و نزدیک و یکدل و یکجهت
ساخته است و هر کس در اندیشه تفرقه
اندازی میان این دو ملت باشد و فکر کند که
لا سحر والیسم عراقی را با این نهجدهات

مذاکرات مجلس شورای ملی

می تواند بر ضد ایرانی برانگیزند سخت
دچار اشتباه شد دست و پا باید میزدند
و گفت این دولت از هم جدا شدنی نخواهند
بود . (صحیح است - صحیح است)
علاوه بر این قسمت اعظم جمعیت و
حتی شخصیت های فامیلهای بزرگ عراقی
ایرانی الاصل میباشد و انکار علما و فقهائیهای
بزرگ ایران فرات است که مردم مسلمان
سرزمین عراق را تحت سلطه و نفوذ خود
در آورده است و در تهنیت اخلاق و
هدایت مسلمانان آن سرزمین هم بسزائی
داشته و دارند (صحیح است) و اینها که عرض
میکند حقایق غیر قابل انکار است و مستثنی
از این حقایق و واقعات که تمام منطبق با
روح و دایره والیسم ملت مسلمان ایران است
اصلا عراق يك تلفظ جغرافیائی بیش نخواهد
بود .
درست است که امروز خوف از خطر
سراسر آور قدرت عظیم تعریب
قوای متضاد دول بزرگ عالم را زهر گونه
تصادم بر خیزد داشته و امکان وقوع جنگ
را خیلی ضعیف بلکه محال ساخته است
لیکن دیده می شود بعضی برای فرو نشاندن
التهاب درونی خویش بجنک سرد مبارزت
میجویند و برای دولت نابالغی مانند دولت
قاسم این جنگ سرد هم خطرناک است مثل
طفلی که قادر بکنترل اعصابش نیست و در
حال عصبانیت عقبه عقب رفته بجهت میافتد
من توجه ملل بزرگ آزاد جهان را
مخصوصاً باین معنی جلب میکنم
بهر حال با یکدیگر ناز و اظهار نأسف
از حوادث ناملطوبی که فعلا بر برادران
عزیز عراقی ما میگذرد برایش خود خاتمه
داده و نجات آن ها را از زیر یوغ این حکومت
چاپر از خداوند عزالسمه مسئلت مینمایم
(احسن - احسن)
نایب رئیس - آقای پرفسور امام
پرفسور امام - بنده از فرمایشات
همکار محترم جناب آقای امامی بسیار بسیار
مسرور شدم و در تعقیب همین فرمایشات
میخواهم عرض بدارم که ۱۵ بهمن يك
موهبت الهی برای ما بود شخصاً من خودم
بسیار بسیار ارفاقه بدی بود و این خدای بزرگ
ایران بود که شاهنشاه ما را حفظ کرد
(صحیح است) و ما باید از این موهبت نهایت
استفاده را بکنیم نتیجه دیگری یعنی عرض
دیگری که دارم این است که در تعقیب
فرمایشات آقای امامی که کاملاً صحیح است
در این مملکت فراموش کاری زیاد است و چو قوت
تنبیه آن طوری که باید بشود نمی شود و تشویق
از خادم هم اگر بود حتماً تنبیه دوشنبه گذشته
پیش نمی آمد (صحیح است) مسلماً چون
شاگردان ایرانی اصلا در این جریان است
نیزند و از این جریان فدهای سوء استفاده می
می خواهند استفاده کنند و من از دولت
میخواهم همان طوری که پشت این نرپیون

کنم تمام دول دنیا روی این حسن نیت
پوش برود و پیش ببرند نه روی جنگ و
ستیزه و بالتسلیک درست کردن بنده در اینجا
باید از آقای د کتر است که خیلی زحمت
کشیده اند و آقای فوشه در وزارت خارجه
و ماده موازل اولیاک که در این کارها بسیار
کشیده اند و باز هم نهایت زحمت را می
کشند که اینها بروند آنجا و باید بگردند
و بیایند خدمت کنند تشکر می کنم
احسن
**۳- قرأت گزارش کمیسیون
تحقیق راجع بسؤال آقایان
بهبهانی و فرود در مورد
شرکت گوشت تهران**
نایب رئیس - نامه ای از کمیسیون
تحقیق سؤالات رسیده است که طبق
آیین نامه در جلسه علنی فرات می
شود
(بشرح زیر فرات شد)
مقام معظم ریاست مجلس
شورای ملی
بطوری که خاطر مبارک مستحض
است سؤال جناب آقایان سید جعفر بهبهانی
و فتح الله فرود در مورد کمیابی و گرانی
گوشت در تهران بضمیمه نامه شماره ۱۰۷۶
ق-۳۸۷۲۶۸۷۳ کمیسیون تحقیق سؤالات
ارجاع گردید کمیسیون پس از رسیدگی در
چند جلسه با حضور نمایندگان وزارت کشور
تصمیم گرفت رونوشت نامه های نمایندگان
محترم سؤال کننده را که در تکمیل سؤال
خود بکمیسیون تقدیم داشته بودند برای
باسج مستدل بمرتبات آن وزارت کشور
ارسال دارد .
این نامه بضمیمه نامه شماره ۱۳۸۹
ق-۳۸۷۲۶۸۷۳ به آن وزارتخانه ارسال و
باسج آن طی نامه شماره ۱۱۶۲
ق-۳۸۷۲۶۸۷۳ کمیسیون تحقیق سؤالات واصل
گردید که بقدر جناب آقایان بهبهانی
و فرود رسیده و چون آقایان نا برده مرقوم
داشته اند که فعلا نسبت به پرونده گوشت
نظری ندارند و از طرفی دستگا قضائی کشور
متخلفین را تحت تعقیب قرار داده است همین
پرونده بیبوست تقدیم میشود
بالتقدم احترامات
رئیس کمیسیون تحقیق سؤالات
مرب شبانی
مهندس سلطانی - گزارش پرونده
شیلات راهم را مبر فرماید يك روز خوانده
شود
**۴- طرح گزارش کمیسیون
مخصوص لغت راجع
باساسنامه شرکت ملی لغت
ایران الزامه ۲۲**
نایب رئیس - حالا در دستور می
شوم بطوریکه آقایان اطلاع دارند اساس
نامه شرکت ملی لغت مطرح بود و تا ماده ۲۲
تصویب شد اینک ماده ۲۳ سابق که

باجلف ماده ۲۷۱۸ شده است مطرح می شود
(شرح زیر قرائت شد)
ماده ۲۷ - جلسات شورای عالی به دعوت رئیس هیئت مدیره و با حضور رئیس هیئت مدیره بطور عادی سالی دو بار در خرداد و آذر تشکیل میشود در هر موقع به دعوت رئیس هیأت مدیره و یا در خواست سه نفر از اعضای شورا و یا لاقول خودنفر از هیأت عالی با زرسی بطور فوق العاده منعقد میگردد
تبصره ۱ - دستور جلسه فوق العاده شورا را کسانی که تقاضای تشکیل آن را نموده اند تعیین میکنند و در جلسات شورا غیر از آنچه در دستور تعیین شده مذاکراتی نخواهد شد تبصره ۲ - در مواردی که تقاضای انعقاد جلسات فوق العاده از طرف اشخاص مذکور در این ماده بعمل آید رئیس هیأت مدیره منتهی تا در روز پس از وصول تقاضا جلسه را تشکیل دهد
تبصره ۳ - اعضای هیأت مدیره شرکت و هیأت عالی با زرسی بدون حق رأی میتوانند در جلسات شورا حاضر شوند
تبصره ۴ - در صورتی که رئیس هیأت قائم مقام رئیس هیأت مدیره در جلسه شرکت خواهد نمود
نایب رئیس - آقای موسوی مخالفید بفرمائید
موسوی - عرض بنده راجع به عبارت تبصره ۱ از ماده ۲۴ است و مربوط به جمله آخر آن است نوشته شده در جلسات شورا غیر از آنچه در دستور تعیین شده مذاکراتی نخواهد شد این عبارت شبیه عبارت ماده ۱۸ است که در جلسه گذشته بنا به پیشنهاد بنده حذف شد تصور میکنم اگر جناب آقای مخبر موافقت کنند که عبارت (مذاکراتی نخواهد شد) تبدیل شود به تصدیقاتی اتخاذ نخواهد شد) هم منظور را تأمین میکنند هم این عبارت زائده از بین خواهد رفت (صحیح است)

نایب رئیس - آقای مشایخی (مخبر)
مشایخی - (مخبر که سیون نطق) عرض میشود که در جلسه گذشته پیشنهادی که جناب آقای راجع به حذف ماده ۱۸ فرمودند مورد قبول مجلس واقع شد بنده هم قبول کردم زیرا در همان ماده گفته شده است که مذاکرات جلسه منحصرا مربوط به مطالبی خواهد بود که تقاضا شده است و از این جهت با داشتن این تبصره در اینجا ماده ۱۸ زائد بنظر رسید حالا اینجا نظر جناب عالی این است که گفته شود تصدیقاتی اتخاذ خواهد شد چون ممکن است جلساتی تشکیل شود مذاکراتی به عمل بیاید تصدیقاتی هم نگردد منظور این است

که اصولا مطابق قانون شرکت های سهامی وقتی مجامع عمومی تشکیل شود اهم از مجامع عادی با فوق العاده دستور جلسه قبلا تعیین شده فقط در نظر در اطراف دستور جلسه باید تصدیقاتی بشود اگر بگوئیم تصدیقاتی اتخاذ نخواهد شد یعنی ممکن است غیر از آن چیزهایی که در دستور جلسه است مطالبی هم گفته شود و وقت تلف بکنند باین جهت است که بنده میخواهم تقاضا بکنم که موافقت بفرمائید همین عبارت تبصره باقی بماند منظور این است که تشکیل جلسه فقط و فقط مربوط به دستور جلسه است و منظور این ماده هم همین است و اگر بگوئیم تصدیقاتی اتخاذ نخواهد شد وقتی مذاکره خواهد شد ممکن است فرض بفرمائید یک شمر خواهد حافظ شیرازی بخوانند در صورتیکه مقصود این نیست منظور اینست که مذاکراتی که در آن جلسه مرسوم منحصرا باید در اطراف دستور جلسه باشد از این جهت استدعا میکنم که موافقت بفرمائید ماده به همین صورت باقی باشد
صدرزاده - بنده مخالفم
نایب رئیس - بفرمائید
صدرزاده در جلسه قبل اینجاء عرض کردم که روال تمام شرکت ها بر اینست که باید بدانند چه موضوعی در دستور مجامع عمومی است و حاضر شوند در همان موضوع وارد صحبت شوند و اگر بگویند در آن سهم نخواست بیاید چون مطلع است که روی چه موضوعی بحث میشود حاضر نمی شود ولی باید بدانند چه موضوعی است این ماده و تبصره برای اینست که روی این دستور تعیین شده تصدیقات دیگری نگردد مثلا فرض بفرمائید یک روز بحث در اینست که میخواهند سرمایه شرکت را اضافه بکنند فلان صاحب سهم که متفق است که سرمایه باید اضافه بشود احتیاجی به حضور خودش نیست ولی اگر این مذاکره معطوف شود با انحلال شرکت در صورتی که این موضوع قبلا جزو دستور نبوده آن صورت دیگری پیدا میکنند پس بنابراین باید مذاکرات در اطراف دستور شرکت باشد این که نوشته اند مذاکره نکنند یعنی دهان مبارک را بدوزند و حرف نزنند معنی مذاکره این است منظور این است که تصدیقاتی غیر از آنچه که در دستور قبلا تعیین شده نگردد این اصلاحی را که جناب آقای موسوی امروز پیشنهاد کردند که مذاکرات تبدیل شود به تصدیقاتی از مناسبت است با آن مذاکراتی که ما در جلسه قبل کردیم والا منع کردن از اینکه مذاکره نکنند صحیح نیست (مشایخی - فریاد آنچه که در دستور است) البته عرض همین است چیزی که در دستور نیست نمیتواند در اطراف آن بحث بکنند در اینجا هم باید گفت که مذاکرات را منع بفرمائید تصدیقاتی غیر از آنچه در دستور است نباید گرفته شود

مشایخی - فریاد آنچه در دستور تعیین شده مذاکره نخواهد شد
نایب رئیس - پیشنهادی که فرات میشود
(شرح زیر خوانده شد)
پیشنهاد میکنم عبارت تبصره یک مذاکراتی حذف و تصدیقاتی اتخاذ اضافه شود
موسوی
نایب رئیس - مخالفی باین پیشنهاد نیست ؟ (اظهاری نشد) چون مخالفی با این پیشنهاد نیست که بجای کلمه نوشته شود رای گرفته میشود آقایانیکه موافقت بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد چون دیگر پیشنهادی نرسیده ماده ۲۴ که بعنوان ماده ۲۳ طبع و توزیع شده رای گرفته میشود آقایانیکه با اصل ماده و اصلاحی که شد موافقت بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۲۴ قرائت میشود
(شرح زیر خوانده شد)
ماده ۲۳ - جلسات شورای عالی با حضور اقلامی نر از اعضاء رسمیت خواهد یافت و تصدیقات شورا با اکثریت آراء اعضای حاضر معتبر خواهد بود
نایب رئیس - چون اظهار مخالفتی با ماده ۲۴ که قبلا ماده ۲۳ بود نشده اند از این ها ادارات و کلیه مؤسسات دولتی مندرج در فصل دوم سوم در حدود رقم اعتبار منظور در قانون بودجه پس از رسیدگی و تصویب کمیسیون بودجه قابل اجرا خواهد بود باین این همان مؤسساتی که بعنوان دستگاه های دولتی انجام وظیفه می گردند بودجه های آنها در مجلس مطرح نمیشود کل بودجه هزینه های جاری شرکت (بودجه های تفصیلی هزینه های شرکت را هیئت مدیره رسیدگی واقع نمیشد به موجب تبصره ۱ گفته شد که بودجه های تفصیلی آنها بیاید در کمیسیون بودجه و تصویب شود و حقیقت و موقع اجرا میگردد) - بررسی و تصویب هزینه های سرمایه ای و اعتبارات اضافی اصلاح بودجه به پیشنهاد هیئت مدیره ب - اتخاذ تصویب نسبت به تشکیل یا انحلال شرکت های فرعی
ج - تعیین خط مشی عمومی شرکت و تصویب برنامه و شرایط کلی فروش و صدور نفت و محصولات نفتی پیشنهاد هیئت مدیره
د - بررسی و تصویب کلیه آیین نامه های شرکت از قبیل آیین نامه های استخدامی و اداری و مالی و فنی و غیره با توجه به تصدیقات و موافقت های شرکت و حفظ هم آهنگی در دستگاه های مختلف صنعت نفت
ه - بررسی و تصویب هر گونه تغییر در بهای فروش بنزین موتور - نفت - نفت گاز و نفت کوره برای تأمین احتیاجات داخلی کشور به پیشنهاد هیئت مدیره

چهارم وظیفه شان چیست ؟ گفتیم يك بودجه کلی را باورند در شورا با مالی مطرح بکنند ولی بودجه تفصیلی شان را خود آقایان هیئت مدیره به راحتی که دلشان خواست عمل بکنند و خرج بکنند در ماده ۲۳ میگردد که وظیفه شورا با مالی الف بررسی و تصویب فصول و ارقام کلی بودجه هزینه های جاری شرکت توی برانتر فوراً گفته ایم (بودجه های تفصیلی هزینه های شرکت را هیئت مدیره خود در حدود رقم کلی مزبور تعیین نموده و به وقت اجرا میگردد) پس يك بودجه ای تنظیم میکنند و يك اصول در آن ذکر میشود و هیئت مدیره باید خودش اقدامات را تعیین بکنند و به نحوی که دلش خواست خرج بکنند جناب آقای مشایخی اگر چنانچه این را هم بیاورید و بگوئید که شرکت است و ما خواستیم که شرکت سهامی تشکیل بدهیم اگر شرکت سهامی بود بودجه های تفصیلی باید به تصویب مجمع عمومی برسد اینجا من نمیدانم چطور است که يك شرکتی که دارای این همه اهمیت است و باسستی می آید کلی در آن همه موسی کشور را تحت اختیار بگیرد شرکت باشد که مجمع عمومی بودجه تفصیلی او را تصویب بکنند نه مجلس در بودجه اش نظارت بکنند و تصویب بکنند نه شورا با مالی که اینطور آمده باید یک چیزی برایش درست کرد باید تحت اختیار يك هیئت مدیره باشد که آن هیئت مدیره را هم بازرسی که در اینجا پیش بینی کرده ایم تقریباً بکنند ایرا باسستی آقای مدیر عامل انتخاب بکنند حالا این آقای مدیر عامل هر که باشد بشارت اشتباه میکنند و بشر جای اظهار است رسالی می آید و با اختیار يك فرد یا يك افراد بخصوص گذاشتن و گفتن اینکه به نحوی دلتان میخواهد خرج بکنید درست نیست و بر هیچ اصلی منطبق نخواهد بود نتیجه این میشود که هزینه های غیر ضروری انجام بگیرد خاصه باینکه با اختیاراتی که در این اساسنامه به همه آنها واگذار گردیده بنده خیال میکنم شرکت ملی نفت اگر وظایف خودش را خوب انجام بدهد شرکت نافع است اگر وظایف را خودش را خوب انجام ندهد مضرت ترین مؤسسات موجود در مملکت خواهد بود زیرا تأثیر وجودی دارد در شخصیت حقوقی و شخصیتی که تأثیر وجودی او زیاد تر باشد اثرات آن زیادتر خواهد بود خدمتش بهتر خواهد بود بیشتر میشود بنابراین روی این اصول است که باسستی مراعات بکنیم که از لغزش را اشتباه مصون و دور باشیم اگر اختیار را مطلقا بفرد یا افراد محدودی واگذار کردید اینها همانطور که عرض کردم بشر هستند جای اظهار هستند اشتباه میکنند ممکن است تحت تأثیر و واقع شوند و بالاخره اقلام بزرگی از درآمد کشور بیهوده غیر از موارد لازم ضروری خرج بشود خوب آقا صحبت ما میشود گفته میشود بزرگوار

این مملکت شرکت نفت ایران و انگلیس بود این شرکت با يك عمارت محدودی که داشت در آنجا تمام مؤسسات او جمع بود و متوانست اداره بکند حالا شرکت ملی نفت اگر بگوئیم وظایفش بکمقداری زیادتر شده است لازمه اش این است که چند باب اطاق بساختن سابق اضافه بشود این که جاهای مختلف را تحت اختیار بگیرد و بنده يك چنین ساختمانی که شاید ۸۰ میلیون تومان یا زیادتر خرج ساختمان آن بشود شروع بکنند بساختن آن کردن بنده متقدم شرکت ملی نفت اقدامات و کارهای زیادتری باسستی انجام بدهد تا اینکه معارج اینگونه امور فنی بکنند باین جهت هستی که میشود از لحاظ بودجه و اینها پس بنابراین اگر چنانچه اختیارات محدود باشد اختیارات بیشتری شده که اینگونه هزینه های فنی انجام بگیرد یا واقعا اگر ضرورت هم داشته است بنابراین ضرورت چنین عملی کرده باشد و نتیجه این باشد که بگوئیم عده زیادتری در این جریان و این امور نظارت کردند مشخص اینکه این اقدامات باسستی انجام بگیرد تعداد بیشتری بوده است با اختیارات حداقل که وسعتی برای دفاع از بیانات دیگران وجود داشته باشد حالا باین ترتیب اگر ماده ۲۴ را تصویب بکنیم بنده خیال می کنم باینکه روی هر نکته مطابق منافع شرکت ملی نفت هم نباشد زیرا یکی از اصولی که ایشان میتوانند از تحمیلات هم فرار بکنند این است که عده زیادتری در جریان امور شرکت شرکت داشته باشد اگر شرکت داشته باشد مورد تحمیل هم واقع نمیشوند بنابراین من متقدم افلا تصویب بودجه تفصیلی حالا شما ماده شورا با مالی را تصویب کردید بسیار خوب تصویب هم شد است دیگر بعضی در آن نیست ولی حداقل بگوئیم که بودجه تفصیلی شرکت ملی نفت را که بالغ بر میلیونها تومان خواهد بود همین شورا با مالی تصویب بکنند نه اینکه يك بودجه کلی را تصویب بکنند و بنده هیئت مدیره هر چه دلش خواست به هر وضعی دلش خواست آنها را انجام بدهد حداقل موضوعی که میتواند موجب اقتناع خوردن ما فراهم بکنیم یکی این است و الا واقعا بنده متقدم هستم شرکت ملی هم يك شرکتی است که بنده تصور می کنم که کلبه بنکاهای مندرجه در قانون بودجه بودجه تفصیلی خودشان را سال گذشته آوردند در کمیسیون بودجه تصویب شد شرکت ملی نفت هم همین کار را بکنند حالا ممکن است مواج با اشکال باشد این است که تا این اندازه اقتناع وجدانی پیدا بکنیم که بودجه تفصیلی آنها شورا با مالی تصویب بکنند و موجبات تعویبشان هم فراهم است این اختیارات زائد غیر محدود را هم با فراداده باشیم لاقول بگوئیم که نظارتی شده باشد باین مناسبت بنده پیشنهادی

راجع باین موضوع تقدیم می کنم و خیال می کنم حداقل ضرورت را دارد که تا این اندازه مراعات در هزینه میلیونها تومان در این مملکت از طرف چند نفر وزیر بعمل بیاید و بالاخره در شورا با مالی نظر نمایند مجلسین هست ۲ نفر وزیر خواهد بود و می توانند باینکه هر نوع توضیحاتی در آنجا بدهند شورا که تحت اختیارشان هست هر وقت که بخواهند تشکیل میدهند تغییراتی اصلاحی هم اگر لازم باشد در بودجه تفصیلی مصوبشان هم انجام بدهند خواهند توانست و هیچگونه اشکالی هم برایشان نیست نباید
نایب رئیس - آقای عبیدی نوری با ماده موافقت بفرمائید
عبیدی نوری - جناب آقای صاری يك نقل بیاناتی از طرف بنده فرمودند که قسمتی مطابق با همین بیان من بود ولی يك قسمتی مثل اینکه از آنچه که بنده گفته بودم شاید درست نتوانست بودم ادب بکنم با استنباط خودشان طور دیگری بود خواستم توضیحی خدمتشان عرض کرده باشم اصولا همانطوریکه فرمودید عقیده بنده این است که تمام بودجه های مملکت تمام دستگاهها و مؤسسات و حتی آنها که بنام شرکت و بنگاه و این حرفها هستند باید به مجلس شورای ملی و تفصیلی آنها تصویب باشد و من حقیقه بریزم به جناب آقای نخست وزیر تبریک گفتم خود هم در اطراف آن مقاله ای نوشته در یادداشت های روزنامه خودم که اولین دفعه ای که بودجه مملکت باسستی بنده شدن بودجه تفصیلی یعنی به آن معنی واقعی تنظیم بودجه به مجلس شورای ملی تقدیم شد بودجه ایست که بریزم جناب آقای دکتر اقبال رئیس دولت به مجلس شورای ملی دادند منتهی این دیگر وظیفه مالست دیر شده نیستیم انشاء الله امید واریم که در سالهای آینده با گذری زودتر همانطور که در قانون اساسی گفته شد يك ما قبل این بودجه با بودجه تفصیلی اش بیاید و حقا هم مجلس شورای ملی که اینگونه علاقه ها بیکه دارد مثل اینکه جناب آقای صاری با کمال علاقه اینجا تشریح فرمودند و دلسوزی کردند که چرا باید اینچنین بود و الا سه ماه آخر دوری یعنی آخر سال برای سال آینده وقت فرصت باشد و مجلس شورای ملی هم شب و روز مطالعه و کار بکنند که این فرصتی که به دست می آید بودجه های تفصیلی با بودجه اصلی مملکتی يك مرتبه داده شود این را خوب مطالعه بکنند و حتی نظارت واقعی را در حذف اقلام زائد بکار برد تا يك بودجه صحیح و متعادل واقعی داده بشود پس این فکر را هم باید کرد حالا که دولتهای ما با این روش دارند آماده می شوند که بودجه واقعی به مجلس بدهند مجلس شورای ملی باید بیشتر خودش را آماده بکنند بیشتر وقت کند

وقت صرف بکنند تا این وظیفه نظارت خودش را بکاربرد این عقیده بنده است و امیدوار هستم بیک روزی بشود که ما از این اصول شرکت و اداره بازرگانی و آتاهای که در امور مملکتی ما باین صورت درمی آید و همینطور بودجه ها نیز به ما رسیدگی می شود بودجه ها را خودشان رسیدگی میکنند خارج بشود آنها اصلاح بشود اما عرض بنده جناب آقای صاری این بود مادام که اینچنین نیست این بهتر است که ما بگوئیم يك شورا با مالی باشد که چهار نفر نمایندگان مجلسین باشند یکی هم دادستان کل باشد و وزیر هم هستند یعنی ترکیب این است که از هفت نفر چهار نفر نمایندگان مجلسین هستند یکی دادستان کل مملکتی که آتم يك مقام خیلی عالی است که حق نظارت در اجرای قانون را در تمام مملکت دارد که این بنده نظرا لاقول این بودجه ای که شرکت ملی نفت بصورت بازرگانی و تجاری میبشود اداره کند چون این اساسنامه را اگر وقت بفرمائید همه جور اسم در آن دارد هم شرکت است هم اصول بازرگانی است هم کارشناسی اداری است هم شرکت طبق قانون تجارت باید لاقول اینچنین نظر تشکیل شود اینجا اینطور هم هست سرمایه دولتی است از يك نفر تشکیل شده خلاصه يك چیز مغلولی است با این مفهوم که فعلا بنام اساسنامه شرکت ملی نفت در معرض مطالعه و تصویب قرار میگیرد بازم لاقول در ضمن این جریانات يك وضعی پیدا شد که يك هفت نفری نظارت و رسیدگی در بودجه اش بکنند که از پنج تا یکی دادستان کل باشد و چهار تایش نمایندگان مجلسین باشند من این را ترجیح دادم بر آن راههای دیگر از این جهت بوجود این شورا عقیده داشتم و حالا هم مهم ترین وظایفی که در این ماده ملاحظه میکنید هم وظیفه نظارت است و هم وظیفه رسیدگی بودجه و حتی راجع به قیمت نفت که تغییر پیدا بکنند داخل در اختیار شورا با مالی است باین جهت است که ما بگوئیم رسیدگی باین وظایف را شورا با مالی بکنند بهتر است و با وضع فعلی صلاح ما است اما آن نکته ای که جناب آقای صاری فرمودند نکته ای بود که خود بنده هم در کمیسیون نفت عرض کردم جناب آقای مخبر سابقه دارند که من هم عقیده ام این بود که آقا ما حالا خوشبختانه رسیدیم اینجا باینکه بودجه کلی و چهار دیواری دارد از بین می رود بودجه حقیقی همان بودجه تفصیلی است حالا باینکه این تفکیک را از بین ببریم که بگوئیم بودجه کلی شرکت ملی نفت را شورا با مالی تصویب بکنند و آنوقت در

پراکنش بگذاریم که بودجه های تفصیلی هزینه های شرکت را هیئت مدیره خود در حدود رقم کلی مزبور تعیین نموده و به موقع اجرا می گذارد) اینرا دیگر از بین ببریم چرا؟ برای این که ما میرسیم به هیئت مدیره که موضوع عریض بنده در کتب بود و حالا هم بنده پیشنهاد می دهم البته بسته بنظر مجلس شورای ملی است من متقدم هیئت مدیره می بایستی گسانی باشند که همه شان اکثریتشان بامدیبران اجرائی باشد وقتی مدیران اجرائی اکثریت هیئت مدیره را داشتند یعنی شرکت ملی نفت فقط دست آنها است شورای عالی و مجمع عمومی و نظارت و اینها آن وظیفه های که باید انجام نمی دهد آنوقت ما می آیم می گوئیم بلی شورای عالی بطور کلی رقم چهاردیواری بودجه را معلوم بکند آنوقت آن تفصیلی ها دست خود رؤسای اداره باشد آیا میشود اینکار را کرد؟ بنده که رئیس اداره هستم خرج را هم بگذارم دست خود بنده این صحیح نیست این دیگر شرکت ملی نیست این دیگر رقم نیست که مربوط به من است بلکه شخصی هم داشته باشد بیچرتق نمایان بر رؤسای اجرائی آن اختیار بدهد که خودشان بودجه ها را تصویب کنند یا تصویب خودشان خرج بکنند این است که اگر در اینجایک توجهی شود که ما اصل تفکیک بودجه چهاردیواری را بگذاریم کنار و ما بنظر اینکه جناب آقای هنجانی در این دولت بودجه آن به مجلس شورای ملی تقدیم شد همانطور بودجه نازل بشود این جمله هزینه های بودجه تفصیلی برود دست مدیران اجرائی که خودشان رقم را تعیین بکنند حلف بشود اختیار تصویب بودجه با همین شوراهای ملی باشد که اکثریتشان نمایندگان مجلس هستند و لااقل ما از این راه نتوانسته باشیم يك وظیفه تصویب بودجه ای را در شرکت ملی نفت از راه قوم و ملت بکار ببریم.

نایب رئیس - پیشنهادی رسیده است که تراثت میشود (شرح زیر خوانده شد)

مقام ریاست مجلس - پیشنهاد مینامم بدلائل از ماده ۲۸ قانون بشرح زیر اصلاح شود

الف - بررسی و تصویب بودجه کلی و تفصیلی سالیانه و بررسی و تصویب بودجه های سرمایه ای و اعتبارات اضافی - سازمانی

نایب رئیس - آقای صاری توضیحی دارید، فرماید

صاری - بنده توضیحات راجع به این پیشنهاد را قبلا عرض کردم و فعلا اضافه میکنم اینکه بموجب ماده ۲۸

هیئت مدیره کهها هستند که شام بخورند تصویب و طرح کل بودجه تفصیلی را تحت اختیار آن ها بگذارید در ماده ۲۸ می گوید (برای انتخاب رئیس هیئت مدیره شورای عالی سه نفر از اشخاصی که واجد شرایط فلان باشد توسط وزیر دارائی به هیئت وزیران پیشنهاد مینماید و یک نفر انتخاب می شود و اعضای هیئت مدیره سه پیشنهاد رئیس هیئت و موافقت وزیر دارائی و تصویب هیئت وزیران بموجب فرمان همایونی انتخاب میشوند یعنی اعضای هیئت مدیره هم بایستی به پیشنهاد رئیس هیئت مدیره باشد و این هده چند نفری که در اینجا بعنوان هیئت مدیره پیش بینی شده است رویه گرفته بنابه امثال یک فرد که رئیس هیئت مدیره باشد انتخاب می شوند یعنی آن صدمایون تومانی را شما میخواهید تحت اختیار یک فرد بگذارید این درست نیست اگر چه اینجهم شرکت باشد اگر شکلی بدهند خواستید شرکت سهامی تشکیل بدهند مطابق قانون تجارت اشکالی نداشت که این هم اختیار به یک فرد داده شود عرض کردم که بودجه های هر شرکتی را مجمع عمومی تصویب می کند اینجا گفتید که چهار نفر را بیارند از مجلس و بقیه افراد عامله شرکت را هیئت مدیره هر طوری دلس خواست انتخاب بکنند و آنها تمام بودجه شرکت را تصویب بکنند و خرج بکنند این درست نیست و در هیچ جا سابقه ندارد که یک فرد بخصوصی را می یونان و توان تحت اختیار بگذارند که به ترتیبی خواست خرج بشود این است که حالا برای سهولت کار عیب ندارد این بودجه تفصیلی را شورای عالی تصویب بکند بنده خیال میکنم اینکه آقایان هیئت مدیره شرکت سهامی ملی نفت هم تا این اندازه خودشان صلاحند باشند که رعایت این اصول بشود و الا این ترتیب بایستی گفت باینکه رویه گرفته انتظار از حسن اجرا و جریان امور نمیتوان داشت بنده در پیشنهاد بررسی بودجه کل و تفصیلی را عرض کردم و در آخرش باید اضافه بشود باین ترتیب بررسی و تصویب بودجه کلی و تفصیلی سالیانه و بررسی و تصویب بودجه های سرمایه ای و اعتبارات اضافی (دستمانی - اصلاح بودجه باکی باشد؟) و حتی بررسی و تصویب بودجه کلی و تفصیلی از وظایف این شورا باشد خودش هم میتواند هر وقت بخواهد اصلاح کند قید آن موضوع يك امر زادی بنظر میرسد

نایب رئیس - آقای دولت آبادی مخالفند، فرماید

دولت آبادی - برای بنده بسیار کار دشواری است که در مقابل بنده

فکر یک دوست عزیز و همکارم هم می کنم که او باطنش هم مصالحت باشد عنوان مخالف داشته باشد این گذشته ما برادر دوست هستیم و يك وظیفه را انجام می دهیم اخلاقاً هم بنده همیشه کمال احترام رانست به کارگران مزبور دارم اما مطالبی که لازم است اینجا عرض کنم و باز هم بکار در مورد شرکت نفت عرض کردم قبلاً هم عرض کردم جناب آقای صاری و همچنین هم دوستان و همکاران بنده يك امری نیست که قابل مقایسه با يك شرکت عادی باشد بنده باید پیشنهاد اصلاحی که آقایان رفقاهند و مجلس تصویب کند يك فرد مطیع هستم که خودم را تابع اکثریت میدانم به يك شرط آن این است که کوچکترین فاجعی در کارافت ایجاد نکند فقط نظر هدف بنده این است یعنی ما برای اصلاح یا توجه به يك رقم خرج کوچک يك مصالحت بزرگی را در مجلس شوراهای ملی فوت نکنیم اصل مطالب این است قضیه نفت امروز آن چیزی نیست که ما در فکر اردادش کت ایران و انگلیس داشتیم اینطور نیست ما با کمال سربلندی میتوانیم بگوئیم بزرگترین رقم عایدات این مملکت که برای هر فرد دقیقی هم قابل پیش بینی بود عایداتی است که ما باید برای مصالحت مملکت و اصلاح اوضاع عقب افتاده خود خرج کنیم این اصل است آقایان فرماید در شرکت نفت بولهای بجدادده میشوند کوچکترین دفاعی در این مورد ندارم نظر آقایان رفقاهند اینست که بودجه شرکت نفت دخل خرج را بگویند - چون بودجه یعنی مجلس باید رسیدگی شود این من صریح قانون است احتیاج تا بپایان و دیگری ندارد مجلس بایستی نظارت قانونی خودش را در کار بودجه مملکت اجرا بکنند این قانون اساسی است هیچکس حق ندارد بدون تصویب مجلس بکشی بگیرد و هر کس بدون تصویب مجلس بکشی از حقوق عمومی خرج بکند بر خلاف قانون است این حقیقت مطلب است اما بگوئیم بودجه جزء شرکت نفت را شورا تصویب بکنند ما بطور صدر زاده در جلسه گذشته همه بطور خود چنانچه فرمودید قضیه او مسئولیت است مادر تنظیم اساس نامه هر کت ملی نفت که من باید از وقت نظر اعضاء کمیسیون که آنجا تشریف داشتند و مخصوصاً جناب آقای صیدی نوری سیاست گذاری کنم که وقت بسیاری صرف اینکار کردند آمدیم وظایف را تشخیص و تجزیه کردیم یعنی هیئت مدیره در مقابل مسئولیت هائی که در اینجا ملاحظه می فرمائید قرار دادیم گفتیم اگر میخواهید که شما اختیار داشته باشید باید حدود و حقوق و مسئولیت شما روشن باشد من نمی بینم آقایان با آن

نظر دقیقی که دارم اساساً نه فنی و مسئولیت های هیئت مدیره را بردارند و آنچه در سابق بوده مقایسه کنند آقایان تنظیم که یکی از شخصیه های با ارزش مملکت ماست و مرد شریف و با توانائی است آقایان رفقاهند که زیر بار این مسئولیت نبرفت گفتیم این حرفها سرمان نمی شود ما يك مدیر عامل مسئول می خواهیم در صورتی که در تشکیلات سابق مدیر مسئولی نبود دولت مسئولیت بود اما اگر بخواهیم اضای را از دیده بدینی بنگریم این کار مملکت و مملکت داری موافق نیست هر خانی را باید مجازات کرد تمام وقت در اندیشه اینکه خطائی واقع نشود مملکت و تمام امور آن را دچار تردید کرد این عقیده بنده است هیات مدیره کیست با همان شرایطی که اینجا قرائت کردید در پشت این ترتیبون یکی از شخصیت های برجسته مملکت به پیشنهاد دولت با امر اعلی حضرت همایونی انتخاب می شود و او را نمی شود یک فرد عادی آقا میرزا حسن آقا میرزا حسین رئیس شرکت دانست ما آنچه وظیفه و در قدرتهای بود انجام دادیم باید عرض برسانم که ما آمدیم وظایف را تشریح کردیم تجزیه کردیم هیئت بازرسی را برایش مسئولیت تعیین کردیم آقایان اعضاء کمیسیون بدانند در پیشنهاد اولی که متأسفانه تصویب مجلس سنا هم رسیده بود و مجلس شورای ملی آمده بود اساساً صحبت از هیئت بازرسی نبود آمدیم ایجاد کردیم و برای او مسئولیت تعیین کردیم برای اینکه او مسئولیت خودش را انجام بدهد و آن یکی نظارت خودش را انجام بدهد مجلس شورای ملی چه عضو شورا برسد و چه نرسد ما مطالب را اینجا در جلسه گذشته گفتم مسطح قانونی ما در هیچگونه از امور و نظارت در تمام اقسام خرج و دخل نیست مطلقاً بنابراین این توضیحات را من استهزا میکنم آقایان رفقاهند بنده اینست که کوچکترین اخلاقی را در دستگیره مملکت ماست وقتی برای مملکت فائز شدیم که بودجه تفصیلی و چهاردیواری یکی از مملکتی است طبق قانون اساسی دیگر آن نیست که يك ماده واحد بنده بگذارم داخل تفصیلی ها بماند برود به کمیسیون بودجه (صدر زاده) و چه خوب کاری کردند و چه کار حسابی خوب حالا که ما این ترتیب را در اصل بودجه قرار شدیم و یکی از افتخارات این دولت است که این رقم را برداشت صحیح نیست که ما در اساسنامه شرکت ملی نفت در صورت قائل شویم یکی از قوانین اساسی که جناب آقای دولت آبادی خودشان فرمودند حالا که آمدیم بوسله اعضاء منتخب مجلس گفتیم باین بودجه رسیدگی کنیم دیگر نباید سرشکسته کرد اگر بگوئیم کلی را تو رسیدگی بکن و تماشای بنده بدست مدیران اجرائی که آنها تقسیم بکنند این دیگر صحیح نیست

نایب رئیس - آقای مشایخی مخبر کمیسیون

مشایخی - عرض میکنم که در کمیسیون نفت خوشبختانه چند نفر که در شرکت نفت در کارهای اداری وقتی آنجا وارد بودند شرکت داشتند و بلاوجه جناب آقای دکتر پیرنیا که ایشان رئیس اداره کل امتیازات شرکت نفت بودند و از طرف مجلس شورای ملی هم در شورا بهالی شرکت دارند نیز تشریف داشتند و نظرات ایشان واقعاً از نقطه نظر و همچنین از نقطه نظر اطلاعات و وسیع که در کار نفت دارند مورد استفاده به تمام معانی واقع شده و در روی مسائلی که در آنجا صحبت کردیم من شخصاً توجه داشتم که از اطلاعات ایشان استفاده کنم و نظریات ایشان را بدقت گوش میکردم در همین ماده بخصوص که الان داریم صحبت میکنیم همین مذاکرات و همین بحثها بلکه بیشتر در کمیسیون نفت بعمل آمد و اینکه بنده عرض میکنم توضیحی است که استفاده کردم از بیانات جناب آقای

و جناب آقای دولت آبادی و بنده حقیر ولی خوب عقاید مختلفه مان را راجع به اصلاح يك ماده بعرض میرسانیم و البته تشخیص با مجلس شورای ملی است اما جناب آقای دولت آبادی واقفاً باید گفت که بسوازی اقدام صحیحی شده است در کمیسیون نفت که این اساسنامه ای که يكلی فرق دارد با آن اساسنامه ای که در مجلس سنا تصویب شد و این بررسی و بازرسی که حقیقه همکاری جناب آقای انتظام که چند مرتبه وقت کردند که ما این اصلاحات را کردیم همه اینها با امید میدهیم که باز هم فرصت داشته باشیم يك گوشش بیشتری بکنیم که اگر نقایص هست اصلاح کنیم و بنده که بنا پیشنهاد جناب آقای صاری موافق برای این است که می بینم در حال حاضر دولت ما يك دولتی است که در بودجه یعنی واقعی بودجه خودش را مایل است بدهد یعنی رهبر حزب بنده و نخست وزیر مملکت زودتر بودجه تفصیلی و چهاردیواری مملکت گفت ما يك بودجه داریم و آن بودجه مملکتی است طبق قانون اساسی دیگر آن نیست که يك ماده واحد بنده بگذارم داخل تفصیلی ها بماند برود به کمیسیون بودجه (صدر زاده) و چه خوب کاری کردند و چه کار حسابی خوب حالا که ما این ترتیب را در اصل بودجه قرار شدیم و یکی از افتخارات این دولت است که این رقم را برداشت صحیح نیست که ما در اساسنامه شرکت ملی نفت در صورت قائل شویم یکی از قوانین اساسی که جناب آقای دولت آبادی خودشان فرمودند حالا که آمدیم بوسله اعضاء منتخب مجلس گفتیم باین بودجه رسیدگی کنیم دیگر نباید سرشکسته کرد اگر بگوئیم کلی را تو رسیدگی بکن و تماشای بنده بدست مدیران اجرائی که آنها تقسیم بکنند این دیگر صحیح نیست

نایب رئیس - آقای مشایخی مخبر کمیسیون

مشایخی - عرض میکنم که در کمیسیون نفت خوشبختانه چند نفر که در شرکت نفت در کارهای اداری وقتی آنجا وارد بودند شرکت داشتند و بلاوجه جناب آقای دکتر پیرنیا که ایشان رئیس اداره کل امتیازات شرکت نفت بودند و از طرف مجلس شورای ملی هم در شورا بهالی شرکت دارند نیز تشریف داشتند و نظرات ایشان واقعاً از نقطه نظر و همچنین از نقطه نظر اطلاعات و وسیع که در کار نفت دارند مورد استفاده به تمام معانی واقع شده و در روی مسائلی که در آنجا صحبت کردیم من شخصاً توجه داشتم که از اطلاعات ایشان استفاده کنم و نظریات ایشان را بدقت گوش میکردم در همین ماده بخصوص که الان داریم صحبت میکنیم همین مذاکرات و همین بحثها بلکه بیشتر در کمیسیون نفت بعمل آمد و اینکه بنده عرض میکنم توضیحی است که استفاده کردم از بیانات جناب آقای

و جناب آقای دولت آبادی و بنده حقیر ولی خوب عقاید مختلفه مان را راجع به اصلاح يك ماده بعرض میرسانیم و البته تشخیص با مجلس شورای ملی است اما جناب آقای دولت آبادی واقفاً باید گفت که بسوازی اقدام صحیحی شده است در کمیسیون نفت که این اساسنامه ای که يكلی فرق دارد با آن اساسنامه ای که در مجلس سنا تصویب شد و این بررسی و بازرسی که حقیقه همکاری جناب آقای انتظام که چند مرتبه وقت کردند که ما این اصلاحات را کردیم همه اینها با امید میدهیم که باز هم فرصت داشته باشیم يك گوشش بیشتری بکنیم که اگر نقایص هست اصلاح کنیم و بنده که بنا پیشنهاد جناب آقای صاری موافق برای این است که می بینم در حال حاضر دولت ما يك دولتی است که در بودجه یعنی واقعی بودجه خودش را مایل است بدهد یعنی رهبر حزب بنده و نخست وزیر مملکت زودتر بودجه تفصیلی و چهاردیواری مملکت گفت ما يك بودجه داریم و آن بودجه مملکتی است طبق قانون اساسی دیگر آن نیست که يك ماده واحد بنده بگذارم داخل تفصیلی ها بماند برود به کمیسیون بودجه (صدر زاده) و چه خوب کاری کردند و چه کار حسابی خوب حالا که ما این ترتیب را در اصل بودجه قرار شدیم و یکی از افتخارات این دولت است که این رقم را برداشت صحیح نیست که ما در اساسنامه شرکت ملی نفت در صورت قائل شویم یکی از قوانین اساسی که جناب آقای دولت آبادی خودشان فرمودند حالا که آمدیم بوسله اعضاء منتخب مجلس گفتیم باین بودجه رسیدگی کنیم دیگر نباید سرشکسته کرد اگر بگوئیم کلی را تو رسیدگی بکن و تماشای بنده بدست مدیران اجرائی که آنها تقسیم بکنند این دیگر صحیح نیست

نایب رئیس - آقای مشایخی مخبر کمیسیون

مشایخی - عرض میکنم که در کمیسیون نفت خوشبختانه چند نفر که در شرکت نفت در کارهای اداری وقتی آنجا وارد بودند شرکت داشتند و بلاوجه جناب آقای دکتر پیرنیا که ایشان رئیس اداره کل امتیازات شرکت نفت بودند و از طرف مجلس شورای ملی هم در شورا بهالی شرکت دارند نیز تشریف داشتند و نظرات ایشان واقعاً از نقطه نظر و همچنین از نقطه نظر اطلاعات و وسیع که در کار نفت دارند مورد استفاده به تمام معانی واقع شده و در روی مسائلی که در آنجا صحبت کردیم من شخصاً توجه داشتم که از اطلاعات ایشان استفاده کنم و نظریات ایشان را بدقت گوش میکردم در همین ماده بخصوص که الان داریم صحبت میکنیم همین مذاکرات و همین بحثها بلکه بیشتر در کمیسیون نفت بعمل آمد و اینکه بنده عرض میکنم توضیحی است که استفاده کردم از بیانات جناب آقای

و جناب آقای دولت آبادی و بنده حقیر ولی خوب عقاید مختلفه مان را راجع به اصلاح يك ماده بعرض میرسانیم و البته تشخیص با مجلس شورای ملی است اما جناب آقای دولت آبادی واقفاً باید گفت که بسوازی اقدام صحیحی شده است در کمیسیون نفت که این اساسنامه ای که يكلی فرق دارد با آن اساسنامه ای که در مجلس سنا تصویب شد و این بررسی و بازرسی که حقیقه همکاری جناب آقای انتظام که چند مرتبه وقت کردند که ما این اصلاحات را کردیم همه اینها با امید میدهیم که باز هم فرصت داشته باشیم يك گوشش بیشتری بکنیم که اگر نقایص هست اصلاح کنیم و بنده که بنا پیشنهاد جناب آقای صاری موافق برای این است که می بینم در حال حاضر دولت ما يك دولتی است که در بودجه یعنی واقعی بودجه خودش را مایل است بدهد یعنی رهبر حزب بنده و نخست وزیر مملکت زودتر بودجه تفصیلی و چهاردیواری مملکت گفت ما يك بودجه داریم و آن بودجه مملکتی است طبق قانون اساسی دیگر آن نیست که يك ماده واحد بنده بگذارم داخل تفصیلی ها بماند برود به کمیسیون بودجه (صدر زاده) و چه خوب کاری کردند و چه کار حسابی خوب حالا که ما این ترتیب را در اصل بودجه قرار شدیم و یکی از افتخارات این دولت است که این رقم را برداشت صحیح نیست که ما در اساسنامه شرکت ملی نفت در صورت قائل شویم یکی از قوانین اساسی که جناب آقای دولت آبادی خودشان فرمودند حالا که آمدیم بوسله اعضاء منتخب مجلس گفتیم باین بودجه رسیدگی کنیم دیگر نباید سرشکسته کرد اگر بگوئیم کلی را تو رسیدگی بکن و تماشای بنده بدست مدیران اجرائی که آنها تقسیم بکنند این دیگر صحیح نیست

نایب رئیس - آقای مشایخی مخبر کمیسیون

مشایخی - عرض میکنم که در کمیسیون نفت خوشبختانه چند نفر که در شرکت نفت در کارهای اداری وقتی آنجا وارد بودند شرکت داشتند و بلاوجه جناب آقای دکتر پیرنیا که ایشان رئیس اداره کل امتیازات شرکت نفت بودند و از طرف مجلس شورای ملی هم در شورا بهالی شرکت دارند نیز تشریف داشتند و نظرات ایشان واقعاً از نقطه نظر و همچنین از نقطه نظر اطلاعات و وسیع که در کار نفت دارند مورد استفاده به تمام معانی واقع شده و در روی مسائلی که در آنجا صحبت کردیم من شخصاً توجه داشتم که از اطلاعات ایشان استفاده کنم و نظریات ایشان را بدقت گوش میکردم در همین ماده بخصوص که الان داریم صحبت میکنیم همین مذاکرات و همین بحثها بلکه بیشتر در کمیسیون نفت بعمل آمد و اینکه بنده عرض میکنم توضیحی است که استفاده کردم از بیانات جناب آقای

و جناب آقای دولت آبادی و بنده حقیر ولی خوب عقاید مختلفه مان را راجع به اصلاح يك ماده بعرض میرسانیم و البته تشخیص با مجلس شورای ملی است اما جناب آقای دولت آبادی واقفاً باید گفت که بسوازی اقدام صحیحی شده است در کمیسیون نفت که این اساسنامه ای که يكلی فرق دارد با آن اساسنامه ای که در مجلس سنا تصویب شد و این بررسی و بازرسی که حقیقه همکاری جناب آقای انتظام که چند مرتبه وقت کردند که ما این اصلاحات را کردیم همه اینها با امید میدهیم که باز هم فرصت داشته باشیم يك گوشش بیشتری بکنیم که اگر نقایص هست اصلاح کنیم و بنده که بنا پیشنهاد جناب آقای صاری موافق برای این است که می بینم در حال حاضر دولت ما يك دولتی است که در بودجه یعنی واقعی بودجه خودش را مایل است بدهد یعنی رهبر حزب بنده و نخست وزیر مملکت زودتر بودجه تفصیلی و چهاردیواری مملکت گفت ما يك بودجه داریم و آن بودجه مملکتی است طبق قانون اساسی دیگر آن نیست که يك ماده واحد بنده بگذارم داخل تفصیلی ها بماند برود به کمیسیون بودجه (صدر زاده) و چه خوب کاری کردند و چه کار حسابی خوب حالا که ما این ترتیب را در اصل بودجه قرار شدیم و یکی از افتخارات این دولت است که این رقم را برداشت صحیح نیست که ما در اساسنامه شرکت ملی نفت در صورت قائل شویم یکی از قوانین اساسی که جناب آقای دولت آبادی خودشان فرمودند حالا که آمدیم بوسله اعضاء منتخب مجلس گفتیم باین بودجه رسیدگی کنیم دیگر نباید سرشکسته کرد اگر بگوئیم کلی را تو رسیدگی بکن و تماشای بنده بدست مدیران اجرائی که آنها تقسیم بکنند این دیگر صحیح نیست

نایب رئیس - آقای مشایخی مخبر کمیسیون

مشایخی - عرض میکنم که در کمیسیون نفت خوشبختانه چند نفر که در شرکت نفت در کارهای اداری وقتی آنجا وارد بودند شرکت داشتند و بلاوجه جناب آقای دکتر پیرنیا که ایشان رئیس اداره کل امتیازات شرکت نفت بودند و از طرف مجلس شورای ملی هم در شورا بهالی شرکت دارند نیز تشریف داشتند و نظرات ایشان واقعاً از نقطه نظر و همچنین از نقطه نظر اطلاعات و وسیع که در کار نفت دارند مورد استفاده به تمام معانی واقع شده و در روی مسائلی که در آنجا صحبت کردیم من شخصاً توجه داشتم که از اطلاعات ایشان استفاده کنم و نظریات ایشان را بدقت گوش میکردم در همین ماده بخصوص که الان داریم صحبت میکنیم همین مذاکرات و همین بحثها بلکه بیشتر در کمیسیون نفت بعمل آمد و اینکه بنده عرض میکنم توضیحی است که استفاده کردم از بیانات جناب آقای

و خود جناب آقای انظام هم حضور داشته اند و وعده هایی برای احقاق حق به آنها داده و تصدیقاتی هم آنها را شدولی متأسفانه هیچگونه اقدام عملی برای تأمین حقوق مادی و معنوی آنها را تطبیق حقوق زندگانی آنها با دیگران از نظر علمی و عملی بعمل نیامده ، حالاً بپردازم چطور است (صدرزاده) - این یکی از مسائل مهم مملکتی است و باید خیلی به آن توجه شود که با بودن افراد شایسته ای در آنها این نقص مسلک که عرض میکنم از این نظر است که بنده به سهم خود تربیت و تقویت از کادر فنی ایرانی صنعت نفت را برای مملکت و ملت ایران یک امر اساسی و حیاتی میدانم و در گذشته هم که خسارتهائی برداشته ایم بنده بواسطه عدم توجه با این امر مهم و اساسی بوده است و متأسفانه نهلا که بیشتر نمیتوانم در این باب و مسائل مشابه آن عرض دیگری بکنم با بودن افراد شایسته ای در هیئت مدیره و با وجود توجهی که جناب آقای دکتر اقبال نخست وزیر محترم بانجام تقاضای آنها داشته اند چگونه بوده است که وعده هایی که بانها داده شده و مورد تأیید هیئت مدیره شرکت ملی نفت هم بوده است بر حله اجرا در نیامده است و نه میدانم چطور بوده است بدو بود با این سابقه بصرف اینکه ملاحظاتی جناب آقای مدیر عامل را اضافه کرده باشیم انصافاً اعضای هیئت مدیره را زیاد کرده باشیم که نتایج آن زیاد شدن شش تنی است که بدینسانه نباید در دستگاه وجود داشته باشد تا اندازه ای این اضافه هم ممکن است بر شش تن بیفزاید چطور میتوان امیدوار بود که این وظیفه اصلی یعنی اعمال نظارت کامل که بنده عرض در این قسمت را موقوف بودت مناسب دیگری میکنم بخوبی اجرا شود بنده تصور میکنم یک منقصد دیگری را باید جستجو کرد یعنی یک منقصد دیگری را باید پیدا کرد یعنی یک منقصد دیگری را باید فکر کرد و پیدا

کرد که چرا با وجود بودن اشخاص شایسته این امور انجام نگرفته است و فکرم در این باب پیشنهاد خاصی نمیخواهم تقدیم کنم جز چند اصلاح عبارتی که پیشنهاداتی در این ماده تقدیم کرده ام و چون مطالب هم از نقطه نظر مصالح عالی مملکت هم از نظر فنی هم از نقطه نظر اقتصادی بسیار مهم است در این باب پیشنهاد خاصی تقدیم نمیکنم ولی جداً از دولت میخواهم کدر این امر بخصوص دقت و مطالعه کافی بکنند از نقطه نظر مطرح بودن این اساستانه در مجلس شورای ملی و با در مجلس سنا و تأیید باقی است راه حل صحیح برای رفع این نقایص و مؤثر بودن دستگاه اجرایی هیات مدیره شرکت ملی نفت به منظور مصالح عامه مملکت و تأمین احتیاج ملت ایران چاره اندیشی بکنند و نظریات جدیدی اگر دارند ابراز بکنند خوب بنده آنچه بنظرم رسیده اجمالاً عرض می کنم البته بمنوان گفته یک مطلب بمنوان یک پیشنهاد این است که راست است که وزیر دارائی در مقابل مجلس شورای ملی مسئولیت کامل دارد و صحیح است که همه آقایان وزراء در مقابل مجلس شورای ملی مسئولیت مشترک دارند مع هذا اگر آنچه از نقطه نظر عمل و اجرا واقع شده است توجه بکنیم مثل اینکه ضرورت کامل دارد که در این اساستانه و نحوه انتخاب هیئت مدیره پیش بینی بشود که رابطه عملی دولت با دستگاه ملی شرکت نفت بیشتر باشد مانند سازمان برنامه با وضع دیگری زیرا خود آقای سر لشکر شرفام وزیر دارائی که مریدی است با صراحت همین جا بنده گفتند که من راجع به این قسمت که صحبت میشود زیاد اطلاع ندارم و این را ایشان منکر نیستند بنده نمی دانم وقتی وزیر دارائی وقت که مسئول مجلس شورای ملی است اینطور بیان می فرمایند و ایشان را مرد صادقی میدانم چطور

میشود انتظار داشت که یک چنین دستگامی دولت را در جزئیات کار خود مستعرض بنماید و با این دستگاه از حمایت های دولت آنطور که احتیاج هست بیشتر بهره مند بشود ملاحظه فرمودید آقایان در جلسه پیش راجع به اساستانه شرکت ملی نفت مطالبی از طرف آقایان گفته شد که بیشترش اسباب تأخیر و تأسف بود و نمیدانم آنچه اندازه صحیح بود و امیدوارم که صحیح نباشد ولی قدره علم این است که هیچیک از آقایان وزراء که در این باب مسئولیت دارند بیانی نفرمودند و آنچه گفته شد مبهم و مجهول ماند که بنظر بنده آن ابهام و روشن نشدن آن مطالب به صلاح شرکت ملی نفت بود و هست و نه به صلاح مملکت این را بنده یک تقصیری میدانم از نقطه نظر عملی اجرای شرکت ملی نفت ، من خیال می کنم اگر چنانچه یک ترتیبی پیش بینی بشود رئیس محترم هیئت مدیره شرکت ملی نفت باین عنوانی مورد تأیید شخص شعبه اول هیئت مدیره مملکت که همیشه نظر بانسان برخوردار صلاح استوار است قرار بگیرد و یک ترتیبی اتخاذ بشود که ایشان البته منظور بنده شخص معینی نیست از نظر مقام عرض میکنم میتوانند در جلسات رسمی قوای مقتضی شرکت کنند از نظریات مجلسین و دولت استحضار حاصل بکنند و در مواردی مانند جلسه گذشته که مطالبی اظهار شد اگر آن مطالب صحیح نباشد دفاع بکنند و طوری نشود چنین یک دستگاه بسیار مهم ایرانی ملکوت بشود شاید بدینسانه منظور که عرض کردم اینرا بمنوان پیشنهاد تقدیم میکنم چون مطالبی است که باید در خارج در اطراف آن دقت بشود ولی چون مطلب بسیار مهم است بایستی بمنوان تذکر گفته شود بنده متقدم که نفت و صنعت آن برای آینده مساعدی اهمیت بیشتری است و ما باید با دقت نظر گرفتن

زمان و مکان و تسولات روز افزون جهان در فتهای مختلف این صنعت یک سیاست مخصوص معینی داشته باشیم که بتوانیم خود را با اوضاع و احوال جهان تطبیق کنیم و حد اکثر استفاده را از نقطه نظر تأمین مصالح عالی مملکت و ملت ایران با بهره گیری خردمندانه شاهنشاه بکنیم آن سیاست را از نقطه نظر بهره و دو وضع که عرض کردم بنده بکنیم از این نظر که مهم ترین درآمدی که ما از نقطه نظر عمران و آبادی مملکت تخصیص داده ایم و می توانیم از آن استفاده بکنیم در آمد نفت است و هر چه بیشتر از این منبع سرشار ملی استفاده بکنیم و هر چه بهره برداری از آن بکنیم و از خرجهای زائد آن احتراز بکنیم در آمد آنرا بهتر بصرف برسانیم و مردم را وضع بهتری سوق می دهیم و باینکه زندگی سعادت مندتری فرزندمان را بدهیم این مطالب بنظر بنده رسیده و مخصوصاً از نماینده محترم دولت جدا نمیشود میبکنم عرض دولت برسانند و به پیشگاه باریک شاهنشاه هم عرض بکنند و استادهای بدل توجه شود تا آنطور که مقتضی خیر و صلاح مملکت است عمل کنند راهنمایی فرمایند عمل شود

نایب رئیس - آقای دولت آبادی

دولت آبادی - بنده عرض ندارم

نایب رئیس - آقای مشایخی

مشایخی - بنده عرض ندارم در پیشنهاد عرض خواهم کرد

تعمین موقع جلسه بعد ختم جلسه

نایب رئیس پس وارد پیشنهادات می شویم چون دیگر در ماده تقاضای صحبتی نشده چون پیشنهادات متعدد است جلسه را ختم می کنیم و روز پنجشنبه جلسه داریم (مجلس ۱ دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی

عماد قزلباشی